

STIKSTOFCLAIMNL

Geachte minister van der Wal,

Deze week, op 23 maart 2023 eindigt de internetconsultatie, die gaat over onder andere het naar voren halen van de doelen die gesteld zijn in de wet stikstofreductie en natuurherstel, op 74 % van het stikstofgevoelige N2000 areaal de kritische depositie waarde (KDW) behalen. Doelen die ontstaan zijn als gevolg van een politiek bestuurlijke keuze zonder wetenschappelijke onderbouwing. Eerst Stichting Agrifacts, later het ministerie van Financiën kwamen beide tot dezelfde conclusie. Deze doelen zijn onmogelijk haalbaar. Sommige politieke partijen zijn ervan overtuigd dat als er meer tijd genomen wordt de doelen wel haalbaar zijn, maar dat is een utopie. De haalbaarheid van deze doelen wordt gesimuleerd met het model Aerius, waar rekenregels uit het OPS en SRM2 de depositie met een onnauwkeurigheid die de wetenschap stelt op meer dan 100 % berekent. Er volgen maandelijks vele uitspraken van diverse rechtbanken die dit model beoordelen op haar doelgeschiktheid. En daarmee wordt steeds duidelijk dat de wetenschap in al die jaren geen antwoord heeft op het juridische vraagstuk uit artikel 6 van de habitatrichtlijn, namelijk dat de uitkomst van een Aerius berekening elke gereede wetenschappelijke twijfel weg neemt.

De beleidskeuzes die Nederland gemaakt heeft in antwoord op het instellen van de habitatrichtlijn in de jaren na 1992 zorgen ervoor dat de economie van dit land steeds verder in het stikstof moeras zakt. Gevolgen hiervan zijn dat er keer op keer, onder invloed van tunnelvisie, verkeerde keuzes gemaakt worden. Door te blijven focussen op stikstof met een niet met feitelijke depositie gevalideerd model herstellen we de natuur niet en brengen we de voedselzekerheid en economie in gevaar.

Daarom geeft Stikstofclaim (SSC) een aantal aanbevelingen om uit deze impasse te komen. De eenvoudigste route is een wetwijziging. De wet Natuurbescherming en de wet Stikstofreductie en natuurherstel behoeven een aanpassing in de uitvoering van artikel 6 van de habitatrichtlijn. Maar daar is wel een meerderheid van de Tweede Kamer voor nodig. En omdat die er niet is zullen er voor dit moment andere keuzes gemaakt moeten worden.

Begin met het feitelijk meten van natte en droge depositie (met herkomsttypering voor NH₃/NO_x) in elk natuurgebied. Alleen dan kan men bouwen aan nieuw duurzaam beleid en kan men bepalen of stikstof werkelijk een drukfactor is voor verschillende habitattypen en soorten. Herstel daarnaast het in 2010 beëindigde Landelijk Meetnet Bodemkwaliteit. Na 2010 worden natuurbodems niet meer gemonitord op chemische en fysische toestand. Uitspraken van politici over verzuring van natuurbodems door stikstof zijn dan ook niet gestoeld op feitelijke data.

Daarnaast stelt SSC voor om de door Brussel voorgeschreven rapportageverplichting leidend te maken voor het beoordelen van de natuur. Middels het Standard Data Form (SDF) moet een lidstaat elke 6 jaar rapporteren aan Brussel hoe de natuur er voor staat. Bij de laatste rapportage in 2018 voldeed 81 % van de N2000 gebieden aan de in de habitatrichtlijn gestelde doelen. Nederland is als lidstaat van de EU ook nog nooit op dit punt, de staat van instandhouding, in gebreke gesteld.

Vervolgens adviseert SSC om de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) voor publiek toegankelijk te stellen. Op deze manier kan iedereen zich in kennis stellen hoe het met de natuur gesteld is. Ook adviseren wij om uniforme criteria op te stellen voor het medium waarnemingen.nl, die de NDFF databank vullen.

Als opmerking willen wij de staat er op wijzen dat het door de EU gestelde areaal doel voor natuur door Nederland ruimschoots is gehaald. Functieverandering van landbouwgrond bij de huidige sterke groei van het aantal inwoners van Nederland is onverantwoord. Door de sterke inwonersgroei van Nederland zal er toch al een stevige aanspraak gemaakt worden op het nog beschikbare landbouwareaal.

Het bestuur van de Stichting Stikstofclaim

info@stikstofclaim.nl